

Individuálna výročná správa

Obce B U D I N Á

za rok 2024

Obsah

1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra	3
4. Základná charakteristika obce.....	4
4.1 Geografické údaje	4
5. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie).....	7
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	8
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva.....	10
8. Hospodársky výsledok za 2024 - vývoj nákladov a výnosov	11
9. Ostatné dôležité informácie.....	12
<i>Finančné usporiadanie voči rozpočtu VÚC.....</i>	<i>13</i>

1. Úvodné slovo starostu obce

Obec Budiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov a najdôležitejšou úlohou obce je vyrábanie takých nezmyselností ako je výročná správa obce, záverečný účet a poznámky. Technicky, keď sa to zoberie všetko sú to údaje, ktoré sú v súvahe, výkaze ziskov a strát a vo výkaze o plnení rozpočtu. Takže tá istá a jediná vec má v slovenských podmienkach 5 rôznych foriem, zákonodarný zbor to asi navrhol tak, aby všetci štátni úradníci mali, čo robiť inak by ich tak veľa nebolo treba aj v roku 2024

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Budiná

Sídlo: 985 12 Tuhár č. 96

IČO: 00315974

Štatutárny orgán obce: pre tých, ktorý si nevedia prečítať zákon je to starosta obce

Telefón: 047/4397335, 0908626866

Mail: obecbudina@tuhar.net

info@obecbudina.sk

Webová stránka: www.obecbudina.sk

3. Organizačná štruktúra

Starosta obce: JUDr., Ing. Marian Čerpák

Zástupca starostu obce: Ivan Zvara

Hlavný kontrolór obce: Ing. Tomáš Barcaj

Obecné zastupiteľstvo: Jozef Gábor, Milan Koška, Radoslav Koška, Ivan Zvara,
Martin Zvara

Obecný úrad: 985 12 Tuhár č. 96

Obec nemá založené žiadne rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, neziskové organizácie a nemá ani obchodné spoločnosti založené obcou.

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov a ako je spomenuté vyššie bojovať v papierovej vojne.

4.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce :

Obec Budiná sa nachádza v okrese Lučenec. Obec Budiná katastrálne hraničí s obcami: Ábelová, Detva, Divín, Píla, Podkriváň, Tuhár

Nadmorská výška : 606 m

Demografické údaje

K 31.12.2024 mala obec 199 obyvateľov a každoročne sa tento počet neustále znižuje.

Ekonomické údaje

Nezamestnanosť každoročne klesá, nakoľko slovenská ekonomika je vo veľmi dobrom stave, zatiaľ.

Symboly obce

Erb obce :

Erb obce je v súlade s princípmi heraldiky v nasledujúcej podobe:

Vlajka obce:

Vlajka obce Budiná pozostáva zo štyroch pruhov vo farbách modrej, zelenej, bielej a žltej.

Pečať obce:

Pečať je okrúhla, uprostred s obecným symbolom s kruhospisom OBEC BUDINÁ

História obce

Podľa tradície založili obec korytári z Budína, pričom toto remeslo v obci pretrvalo až do polovice 20. storočia. Prvá písomná zmienka z roku 1393 uvádza názov *Brtolehutaya*. V neskorších prameňoch sa uvádza názov *Budalehota* (1467) či *Budaszállás*. Názov Budiná sa začína používať koncom 18. storočia.

Osada najprv patrila pod Divínske hradné panstvo, od roku 1554 do 1595 pod Sečiansky sandžak. V rokoch 1585 – 1586 bol vlastníkom Budinej *Mohamad bin Ali*. Po vyhnaní Turkov sa Budiná znovu ocitla v majetku Divínskeho hradu.

Za vlády Balaššovcov prijalo obyvateľstvo Budinej podľa vzoru „*Cuius regio, eius religio*“ reformáciu. Obec patrila pod matkocirkev Polichno. V roku 1686 sa novými pánmi divínskeho panstva stali Zichyovci, ktorí sa začali snažiť o rekatolizáciu poddanských obcí. Evanjelické učenie však medzičasom na Budinej silno zakorenilo. Podobrotky sa Budinú rekatolizovať nedarilo, a tak boli všetci dospelí muži v roku 1717 uväznení v Haliči, kde ich donútili platiť dávky (štólu) divínskemu plebánovi. Táto situácia podnietila Jána Madácha k osobnej audiencii u Márie Terézie.

Ekonomický tlak mal svoje ovocie, nakoľko v období zavedenia tolerančného patentu už bola Budiná znovu spolovice katolícka. Samostatný ev. a.v. zbor vznikol na Budinej až v roku 1856, dovtedy bol zbor administrovaný z Polichna. Katolícki veriaci patria stále pod divínsku farnosť.

V roku 1890 vyvolala pozornosť vzburá roľníkov, ktorú podnietilo nespravodlivé rozdelenie pozemkov. V roku 1895 postihol Budinú veľký požiar, ďalší vypukol 18. októbra 1935. Iba krátku históriu mala ťažba kremeňa (albitu a chloritov) v lome pod Javorom, v súčasnosti je toto ťažobné miesto zatopené.

Počas Slovenského národného povstania bolo do povstaleckej armády zmobilizovaných 127 mužov, ďalší odišli k partizánom. Po porážke povstania boli mnohí Budinci internovaní v nemeckých pracovných táboroch. V decembri 1944 a januári 1945 podnikli nemecké jednotky trestné výpravy do okolia Budinej, podnietené zavraždením a olúpením dvoch nemeckých vojakov. Zajali trinásť partizánov a šesť obyvateľov Budinských lazov. Odvliekli ich do Piešťá, kde ich mučili a 24. januára 1945 bosých hnali nazad na Budinské lazy. Tam ich pri osade Vyletelovci na výstrahu obesili. Poprave sa museli prizerať občania Budinej, ktorých tam nahnali Nemci. Na pamiatku popravených bolo toto miesto vyhlásené za *Pamätný les pri Budinej*.

V roku 1955 sa komunisti pokúsili zabráť časť farskej záhrady na stavbu obchodného domu, čo viedlo k občianskym nepokojom a zatýkaniu.

Na vršku nad Budinou v 60. rokoch 20. storočia postavili obeseným pamätník, ktorý sa stal za socializmu najexponovanejším miestom pre náučné antifasistické výlety a slávnosti v Lučenskom okrese. Ďalší pamätník odhalili priamo na mieste popravy v roku 2007

Budiná sa pripomenula svetu v roku 2001, kedy víchrica a mráz polámali stromy a obec sa ocitla na dlhý čas bez elektrického prúdu. 15. augusta 2010 sa krajom obce prehnalo tornádo, ktoré lámalo stromy a zhodilo strechu hospodárskej budovy.

Pamiatky

V obci sa nachádza Rímskokatolícky kostol a Evanjelický kostol.

Významné osobnosti obce

Ján Ušiak por. partizán, Milan Gábor – folklorista, Eva Švajdová - etnografička .

5. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti obec neposkytuje výchovu a vzdelávanie detí, nakoľko v minulosti bola zrušená materská škola a podobný osud nasledovala aj základná škola málo obyvateľov a málo detí.

Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť obec neposkytuje.

Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby obec nezabezpečuje.

Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec. Obec v spolupráci s Novohradským osvetovým strediskom organizuje regionálnu prehliadku sólistov heligonkárov. Takisto v októbri alebo novembri obec organizuje folklórne popoludnie tento rok sa uskutočnil 9. ročník. Obec pozýva ochotnícke divadelné súbory, aby sme občanom priblížili aj tento druh kultúry nakoľko do SND je deľako a aj peniažkov majú ľudia pomenej.

Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Potraviny boli zatvorené
- Hostinec je zatvorený aj tento rok

Poľnohospodárstvo:

- Miroslav Gábor – SHR,
- Ivan Zvara – SHR,
- Radoslav Koška – SHR,
- Ivan Paľaga – SHR,
- Ladislav Žilka - SHR
- Agrovest Henrich Ravas
- Vladimír Uhrin- SHR

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec v roku 2024 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2024 bol zostavený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2024.

Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023

Plnenie rozpočtu	Rozpočet	Plnenie
Bežné príjmy	183966,50	159961,83
Bežné výdavky	174160,50	144725,16
Kapitálové príjmy	4500,00	10500,00
Kapitálové výdavky	71406,00	6028,55
Príjmy finančných operácií	61500,00	0,00
Výdavky finančných operácií	4400,00	0,00

Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2024

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2024
Bežné príjmy spolu	159961,83
z toho : bežné príjmy obce	159961,83
Bežné výdavky spolu	144725,16
z toho bežné výdavky obce	144725,16
Bežný rozpočet	15236,67
Kapitálové príjmy spolu	10500,00
z toho: kapitálové príjmy obce	10500,00
Kapitálové výdavky spolu	6028,55
z toho: kapitálové výdavky obce	6028,55
Kapitálový rozpočet	4471,45
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	19708,12
Vylúčenie z prebytku	10500,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	9208,12
Príjmy z finančných operácií	0,00
Výdavky z finančných operácií	0,00
Rozdiel finančných operácií	0,00
PRÍJMY SPOLU	170461,83
VÝDAVKY SPOLU	150753,71
Hospodárenie obce	19708,12
Vylúčenie prebytku/ Zostatok dotácií zo ŠR	10500,00

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

A K T Í V A (v zostatkových cenách)

Názov	ZS k 1.1.2024	KS k 31.12.2024
Neobežný majetok spolu	409294,26	395361,81
Z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	338159,26	324226,81
Dlhodobý finančný majetok	71135,00	71135,00
Obežný majetok spolu	108247,37	132730,42
Z toho:		
Zásoby	4,64	242,12
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	42560,35	47097,80
Finančné účty	65682,38	85390,50
Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0,00	0,00
Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	0,00	0,00
Náklady budúcich období	4033,81	1724,98
Aktíva spolu:	521575,44	529817,21

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2024	KS k 31.12.2024
Vlastné imanie	521575,44	529817,21
Z toho:		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Nevysporiadaný výsledok z minulých rokov	269658,40	312022,34
Výsledok hospodárenia	42363,94	4605,61
Závazky	7686,45	13482,49
Z toho:		
Rezervy	1100,00	1100,00
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky	1038,88	1327,60
Krátkodobé záväzky	5547,57	11054,89
Bankové úvery a výpomoci	0,00	0,00
Výdavky budúcich období	0,00	0,00
Výnosy budúcich období	201866,65	199706,77
Pasíva spolu:	521575,44	529817,21

8. Hospodársky výsledok za 2024 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023	Skutočnosť k 31.12.2024
Náklady				
50 – Spotrebované nákupy	36931,31	35212,38	52021,99	43275,63
51 – Služby	22124,24	29380,77	35804,60	50828,52
52 – Osobné náklady	44854,08	50281,08	48757,69	48987,88
53 – Dane a poplatky	3,90	0,00	0,00	60,00
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	5204,04	727,53	396,77	979,36
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	22492,00	23246,00	22396,97	19961,00
56 – Finančné náklady	1618,92	1466,93	431,45	438,63
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy				
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	27725,25	27216,87	38054,00	33402,01
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	93294,79	104518,49	109231,41	112274,01
64 – Ostatné výnosy	39787,71	4300,00	300,01	0,07
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti	0,00	0,00	0,00	0,00

a zúčtovanie časového rozlíšenia				
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00	12145,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	734,60
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	9028,48	12703,33	42459,53	22725,94
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	36607,74	8424,00	42363,94	4605,61

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 4605,61 EUR

9. Ostatné dôležité informácie

Prijaté granty a transfery

V roku 2024 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účel použitia	Poskytnuté v €	Vyčerpané v €	Rozdiel v €
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Register adries – bežné výdavky	22,80	22,80	0,00
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Evidencia obyvateľstva REGOB - bežné výdavky	66,33	66,33	0,00
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Voľby do Európskeho parlamentu	1088,84	1088,84	0,00
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Voľby prezidenta SR	1766,44	1766,44	0,00
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Starostlivosť o životné prostredie - bežné výdavky	24,33	24,33	0,00
Úrad vlády SR	Rezerva predsedu vlády SR - rekonštrukcia kuchyne	6000,00	6000,00	0,00
MFSR	Individuálne potreby obcí – rekonštrukcia MK	10500,00	0,00	10500,00
MV SR Okresný úrad Lučenec	Ubytovanie cudzincov	7610,00	7610,00	0,00
Envirofond	Príspevok za úroveň vytriedenia odpadu	197,32	197,32	0,00
Spolu		27276,06	16776,06	10500,00

Finančné usporiadanie voči rozpočtu VÚC

Poskytovateľ	Účel použitia	Poskytnuté v €	Vyčerpané v €	Rozdiel v €
BBSK	Heligonky na Budinej	900,00	900,00	0,00
Spolu		900,00	900,00	0,00

Poskytnuté dotácie

V roku 2024 obec neposkytla zo svojho rozpočtu dotácie

Významné investičné akcie v roku 2024

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2023:

V roku 2024 obec neuskutočnila žiadnu významnú investičnú akciu

Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

Rekonštrukcia ciest, ubytovanie v obci, rekonštrukcia oplatenia cintorína, výstavba amfiteátra,

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Neustále sa zvyšujúca administratívna záťaž zo strany štátu a najviac nás znepokojujú voľby.

JUDr., Ing. Marian Čerpák

starosta obce

V Budinej 15. december 2025